

קול צופיין

קול צפ"ר נשאו קול יחדו ירננו

גיליון מס' 1284

תרומה תשפ"ו השיעור השבועי מיסודו של מרן הראשון לציון הרה"ג המקובל האל-קי הרב **מרדכי אליהו** זצוק"ל

השיעור נמסר ע"י הרה"ג **שמואל אליהו** הרב הראשי של צפת

סוד הנצחון על אויבינו

אשר יבחר ה' וגו' הוי אומר להכרית זרעו של עמלק תחלה" (סנהדרין כ:). מכאן למדנו כי אחרי הפלת עמלק - בא בנין בית הבחירה, וכפי שבפועל היה שנבנה הבית השני מיד אחרי מחיית המן האגגי.

שמחה שהולכת ועולה

שמחה שהולכת ועולה לאורך החודש

מרן הרב מרדכי אליהו זצוק"ל היה מביא את דברי הבן איש חי שכותב בספרו "אדרת אליהו" כי השמחה מתחילה כבר ממוולד הלבנה של אדר. הרב היה מוסיף כי יש האומרים שהשמחה מתחילה אף משבת מברכים או אפילו מט"ו בשבט.

הרב הסביר כי כשם שבאב ישנו תהליך הדרגתי של צער שהולך ומתגבר מי"ז בתמוז לתשעת הימים, מהם לשבוע שחל בו, וכך הצער מתגבר עד ערב בתשעה באב ותשעה באב עצמו. כך גם השמחה של א' באדר מתגברת ואינה דומה כלל לשמחה המרובה של ג' באדר. היא נמצאת בעלייה מתמדת ועולה יותר ויותר ככל שפורים מתקרב.

כל שנה פורים יותר עוצמתי

השמחה השנה בפורים היא הרבה יותר גדולה משנה שעברה. עכשיו אנחנו אחרי המפלה הגדולה של איראן במלחמת עם כלביא שהייתה בחודש סיוון. במלחמה הזאת הוכו שונאי ישראל שזמנו, כמו המן, להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן ונשים ביום אחד. אחרי המכה שלנו באה להם מכה גדולה משמים, לא היה שם מים, חשמל וכל הצרכים הבסיסיים. אחר כך באו הפגנות סוערות בכל המדינה שזעזעו את אמות הסיפים. גם התגובה להפגנה מצד השלטון לימדה כי מדובר בעדת עריצים. תהליך הכילוי של המן שבדורנו הולך ומתקדם. הכתה אותם בצורת קשה בכל המדינה. אחריה באו הפגנות סוערות שנרצחו בהם עשרות אלפי תושבים. ועכשיו צובר סביבם הנשיא טראמפ את כל כוחותיו, וכולנו מתפללים שה' יגלגל זכות ליום זכאי, וימוטו כל עמודיו וחייליו.

משנכנס אדר מרבים בשמחה

סיום הנצחון על המן וחבריו - בנין בית שני

אמרו חכמינו "אמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב, קשם שמשנכנס אב ממשנכנס אדר מרבים בשמחה, כך משנכנס אדר מרבים בשמחה" (תענית כ"ט ע"א) למשפט הזה בגמרא יש פירושים חשובים מאוד. הראשון שבהם הוא הקשר לגאולה; כמו שממעטים בשמחה בחודש אב בגלל חורבן בית המקדש כך מרבים בשמחה בחודש אדר, כי אחרי הנצחון על המן נבנה בית המקדש השני.

למרות שזה לא כתוב במגילה, פורים לא מסתיים בתליית המן ובניצחון היהודים על אויביהם, פורים מסתיים בבניית הבית השני. כך רש"י מסביר "משנכנס אדר מרבים בשמחה" לרצף של פורים ופסח - חודשי אדר וניסן, שהם חודשיים של שמחה רצופה שמתחילה בגאולה מגזירה ומסתיימת ביציאה מהגלות.

מסמך גאולה לגאולה עדיף

כשיש שנה מעוברת חוגגים את פורים בחודש אדר ב' כדי שיהיה סמוך לפסח, "מסמך גאולה לגאולה עדיף" (מגילה ו:). כי הגאולה של פורים - יציאה מהגזירה של המן האגגי מזרע עמלק, והגאולה של פסח היא הגאולה של יציאת מצרים והגאולה של לעתיד לבא ש"בניסן עתידים להגאל". וחשוב לסמוך את הגאולות הללו יחד, כי מחיית עמלק קודמת לבנין בית הבחירה

גאולה מעמלק - סמובה לגאולה של בנין בית המקדש

וכך בגמרא "תניא רבי יוסי אומר שלש מצוות נצטוו ישראל בכניסתן לארץ; להעמיד להם מלך, ולהכרית זרעו של עמלק, ולבנות להם בית הבחירה, ואינו יודע איזה מהן תחילה. כשהוא אומר כי 'יד על כס יה מלחמה לה' בעמלק' - הוי אומר להעמיד להם מלך תחילה. ואין כסא אלא מלך שנאמר 'וישב שלמה על כסא ה' למלך'.

ועדיין אינו יודע אם לבנות להם בית הבחירה תחלה או להכרית זרעו של עמלק תחלה. כשהוא אומר 'והניח לכם מכל אויביכם וגו' והיה המקום

שלושה שלבים בשמחה

כך אנחנו רואים במגילת אסתר עליה בשלבים של השמחה. בתחילה "ומרדכי יצא מלפני המלך בלבבו מלכות תכלת וחור ועטרת זהב גדולה ותכריך בוץ וארְגָמָן" (1). הכבוד שלו גרם הרבה שמחה לתושבי שושן "העיר שושן צְהֵלָה וְשִׂמְחָה" (2). עכשיו היהודים שמחים "לַיהוּדִים הָיְתָה אֹרֶחַ וְשִׂמְחָה וְשִׂשׂוֹן וְיָקָר" (3). אחר כך גם היהודים ב-127 שמחים "ובְּכָל מְדִינָה וּמְדִינָה וּבְכָל עִיר וְעִיר מְקוֹם אֲשֶׁר דָּבַר הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מִגֵּיעַ שִׂמְחָה וְשִׂשׂוֹן לַיהוּדִים מִשָּׂמֶחַ יוֹם טוֹב" (4). אחר כך גם הגויים מתגיירים "וְרַבִּים מֵעַמֵּי הָאָרֶץ מֵתִיְהוּדִים" וגם אלה שלא התגיירו הבינו שנשקפת להם סכנה. "כִּי נָפַל פַּחַד הַיהוּדִים עֲלֵיהֶם".

כמה שלבים בישועה

כך היו השלבים בישועת ישראל. בתחילה היהודים רק שולטים על השונאים שלהם "בַּיּוֹם אֲשֶׁר שָׁפְרוּ אֲיָבֵי הַיהוּדִים לְשִׁלוֹט בָּהֶם וַנִּהְיֶה הוּא אֲשֶׁר יִשְׁלְטוּ הַיהוּדִים הַמָּה בְּשִׂנְאֵיהֶם" (5). אחר כך היהודים מתקבלים למקום אחד להלחם כדי שיוכלו לעזור אחד לשני. "נִקְהָלוּ הַיהוּדִים בְּעָרֵיהֶם בְּכָל מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ אֲחֻשְׁנוּרֹשׁ" (6). אחר כך הם מכים את שונאיהם, בלי להרוג אותם. "לְשַׁלַּח יָד בַּמִּבְקָשִׁי רַעְתָּם" (7). וכל האחרים שאינם מבקשי נפש היהודים פחדו לעמוד בפניהם "וְאִישׁ לֹא עָמַד לְפָנֵיהֶם כִּי נָפַל פַּחַדָּם עַל כָּל הָעַמִּים" (8).

אחר כך רואים הפוליטיקאים כי מעמד היהודים חזק והם מתאמצים להוכיח שהם בעד העם היהודי "וְכָל שָׂרֵי הַמְּדִינֹת וְהָאֲחֻשְׁדָּרָפְנִים וְהַפְּחוֹת וְעַשֵׂי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ מִנְשָׂאִים אֶת הַיהוּדִים כִּי נָפַל פַּחַד מֶרְדֵּכִי עֲלֵיהֶם". ולא רק פחד, אלא גם הערכה לגדלותו "כִּי גָדוֹל מֶרְדֵּכִי בְּבֵית הַמֶּלֶךְ, וְשָׁמְעוּ הוֹלָךְ בְּכָל הַמְּדִינֹת, כִּי הָאִישׁ מֶרְדֵּכִי הוֹלָךְ וְגָדוֹל" (9). אחר כך היהודים מכים את כל מבקשי רעתם. "וַיִּכּוּ הַיהוּדִים בְּכָל אֲיָבֵיהֶם מִפֶּת חֶרֶב וְהָרָג וְאִבְדוּ וַיַּעֲשׂוּ בְּשִׂנְאֵיהֶם כְּרָצוֹנָם" (10). ומדייקים שהיהודים הכו את כל שונאיהם ולא רק את מבקשי רעתם. שיש שונאים שיושבים בבית ולא פועלים רע. וגם אותם הכו היהודים, יותר ממה שהתיר להם אחשוורוש.

כה מחצית השקל – הפיל את המן

הקדימו שקליהם

מספרת הגמרא בקשר להמן שרצה לשקול עשרת אלפים ככר כסף לאבד את עם ישראל (מגילה דף יג עמוד ב) "אמר ריש לקיש: גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שעתיד המן לשקול שקלים על ישראל, לפיכך הקדים שקליהן לשקליו. והיינו דתנן: באחד באדר משמיעין על השקלים ועל הכלאים". ופירש רש"י: "בית דין מכריזים שיביאו שקלים למקדש" (מגילה טו א).

ומסביר החתם סופר כי המן הפיל פור על החודשים ומצא שבכל חודש יש מצווה מיוחדת, אבל בחודש אדר אין מצווה מיוחדת שהרי לא יתּרמו מחצית השקל בחודש אדר שהרי אין בית המקדש קיים. וכך אמרה הגמרא בירושלמי בסוף שקלים כי תקנת רבי יוחנן בן זכאי שכאשר נחרב בית המקדש - לא מפרשים מחצית השקל, שלא יבואו על ידי כסף הקדש זה לתקלה. ולכן מה שאנחנו מפרשים היום מחצית השקל הוא באמת רק "יבד" למחצית השקל".

ומסביר החתם סופר שבאותו דור הם היו בטוחים שהגאולה תהיה אחרי שבעים שנה מהחורבן, ולכן הם תרמו לבית המקדש אע"פ שלא היה קיים ונמצא שקיימו מצווה מיוחדת בחודש אדר. וכל כך הייתה אמונתם חזקה שתּרמו כל אחד באותו חודש של הגירה מחצית השקל, ובזכות זה נגאלו ישראל מצרת השיעבוד של המן עליהם.

מחיר מחצית השקל - גבוה

בשנה שעברה מחיר של מחצית השקל היה פחות מהיום, בערך 35 שקל. לפני שבועיים היה ערך מחצית השקל 163 שקלים. היום בשעת נתינת השיעור בראש חודש הוא 90 שקלים. ומי יודע כמה יהיה ערכו ביום שנותנים את מחצית השקל. הכי טוב לתת אותו לפני תענית אסתר, כמו שהגמרא אומרת שהקדימו השקלים שלנו את השקלים שלו. וכמו שהיה כח המן בעבר נלחם בישראל, גם היום נלחם כח המן בישראל, ולכן צריך לתת את השקלים כמה שיותר מוקדם, אפילו שמחיר הכסף גבוה.

הסכים המן לוותר על יותר מ-100 מיליארד שקל

אם ערך מחצית השקל היא 90 שקלים, הרי שהתרומות של כל כלל ישראל שהם שש מאות אלף איש היא 90 כפול 600,000 איש, שזה 54 מיליון שקל שהם מאה ככרות כסף. ומכאן נבין שכאשר המן רצה לתת לאחשוורוש 10,000 ככרות כסף, הרי שהוא רצה לתת לאחשוורוש 5.4 מיליארד שקל. ואם מעריכים את ערך הכסף כמו שהיה בימיהם, שיכולים לקנות בזו אחד חד גדיא. הרי שערך מה שהמן רצה לתת הוא יותר מ-100 מיליארד שקל.

מסירות הנפש של המן כנגד ישראל

על גודל מסירות הנפש של המן אפשר ללמוד מזה שהוא נכנס לחדר השינה של המלך בלילה כדי לבקש ממנו לתלות את מרדכי. כל זאת במצב שכל מי שנכנס לבית המלך ביום בלי הזמנה אחת דתו להמית. כל כך הייתה גדולה שנאתו לישראל שהיה מוכן לסכן את נפשו למען הריגתם.

גודל שנאתו של המן

עוד אנחנו לומדים על גודל שנאתו של המן בכך שכאשר מרדכי לא הסכים להשתחוות לו הוא אמר "וְכָל זֶה אֵינְנוּ שׁוֹהֵ לִי בְּכָל עֵת אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה אֶת מֶרְדֵּכִי הַיְהוּדִי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ" (אסתר ה ג). ובגמרא כתוב מה וכל זה? "מלמד שכל גזיו של אותו רשע הקוקין על לבו ובשעה שרואה את מרדכי יושב בשער המלך אמר כל זה איננו שוה לי" (מגילה טו ע"ב). ובמדרש "מלמד שהיו כל שמות אוצרותיו הקוקים בהגורתו, והיה מסתכל בהם, ואמר וכל זה איננו שוה לי" (לקח טוב אסתר ה).

המלחמה של עם ישראל בשונאיהם הגביהה את ליבם של ישראל שיוכלו להקים את בית המקדש "נראה כי נס דפורים היה הכנה לבית שני כי היה צריך להיות כח ועוז לבני ישראל. ועל ידי הנס נגבה לבם ויכלו לחזור לבית המקדש"

אירן בימינו – כמו פרס בימי קדם

אירן מקריבים את עצמם – כמו המן

בימינו אנחנו רואים את גודל השנאה של אירן לעם ישראל, הם מוכנים להפסיד את כל המדינה ובלבד שתהיה להם האפשרות להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים כמו המן. כולם רואים את הנזק שנעשה להם במלחמת עם כלביא. כל המשבר הכלכלי שבא בעקבות שנאת ישראל שלהם. כל ההפגנות שבאו בעקבותיו. כל האיום של מלחמה בינלאומית. כולם אומרים להם תפסיקו לבזוז את כל ההון הלאומי במלחמה בעם ישראל. תשקיעו אותו ברווחת העם, אבל הם שבוים בשנאתם ולא מוכנים לוותר על רצונם להפיל את ישראל.

מסירות הנפש של צדיקים – מנצחת

כך ניצחו מרדכי ואסתר במסירות הנפש שלהם את המן הרשע. מרדכי לא ירע ולא ישתחוה, ואסתר נכנסת אל המלך ואומרת "כאשר אבדתי אבדתי" מסירות הנפש שלהם מפילה את מסירות הנפש של המן. וכך בימינו - מסירות הנפש של החיילים במשך חודשים ארוכים הפילה את כל מסירות הנפש של שונאי ישראל והתגבר עליהם.

הם מדכאים את העם שלהם

חכמינו אמרו שהמן היה רע גם לעמים אחרים, כך כתוב במגילה "והעיר שושן נבוכה". ובגמרא פתח רבא את הדרשות על המגילה בפסוק "ברבות צדיקים - ישמח העם, ובמשול רשע - יאנח עם". ברבות צדיקים ישמח העם - זה מרדכי ואסתר. דכתיב "והעיר שושן צהלה ושמחה". ובמשול רשע יאנח עם - זה המן דכתיב "והעיר שושן נבוכה" (מגילה דף י"א). וכך הם האירונים שמדכאים את העם שלהם שנאנח תחת רשותם של ההמנים שמנהלים את המדינה.

רוצים כמותו לשלוט על העולם

עוד יש באירונים שהם ממש כמו המן, שהמן שלט על כל העולם כתכונת עמלק שנאמר עליו "ראשית גוים עמלק". כך היה היטלר רוצה לשלוט על כל העולם ולהשפיע את רשותו על כולם. כך ממש ממשושים האירונים את דרכם של כל בני עמלק שונאי ישראל בכל הדורות שהם רוצים להקים חליפות של איראן על כל העולם.

ואפשר ללמוד זאת מהגמרא שמתחילה ואומרת "משנכנס אדר מרביש בשמחה" ובהמשך להלכה זו אומר רב פפא "הלכך" דהיינו בגלל שיש שמחה לעם היהודי, אדר הוא הזמן הטוב להתמודד עם נכרים, ובגלל הצער בחודש אב הוא לא זמן טוב להתמודדות עם נכרים.

ניצחו את המן ביכות השמחה

המשמעות היא שכאשר יוצאים להתמודדות עם גוים מתוך שמחה, הנצחון מונח ביד. הוכחה לדבר זה - הנצחון שהיה בפורים, שהשמחה הייתה לעם ישראל קדמה לקרב שהיה ב"ג אדר (אסתר ח טו). אחרי השמחה וההתקלות הם מנצחים דכתיב "נקלה היהודים בעריהם בכל מדינות המלך אחשורוש לשלח יד במוקשי רעתם ואיש לא עמד לפניהם כי נפל פחדם על כל העמים" (אסתר ט ב).

למה מרדכי לא יכרע ולא ישתחוה

את זה הבין מרדכי ולכן לא השתחוה להמן. היא הבין שתכנית המן היא לשבור את רוח ישראל כדי להשמידם, ותחילה הכניעה היא בהשתחויה. כך היה בשואה ששברו את רוחם בטלאי צהוב. אחר כך בפרעות, אחר כך פיטרו אותם מהעבודה, השפילו אותם ברבים, כלאו אותם בגיטאות באוכל צר ומים לחץ. כך הצליחו להעלות אותם על קרונות בקר דחוסים, וכך שברו את רוחם והובילו אותם לתאי גוים. הבין מרדכי את התוכנית של המן ולכן לא נתן לשבור את רוח היהודים. וכך אסתר לומדת ממנו ולובשת מלכות ובה לתת הוראות למלך שיבוא אל המשתה עם המן. מהם למד עם ישראל ואזר אומץ להתקל ולעמוד על נפשם ולנצח.

בימינו צריכים להתאחד כולנו ולחשוב כל אחד על חברו שהוא ממש כמוהו ויקיים בו "ואהבת לרעך כמוך". וישליך את כל הקפידות וכל המחלוקות, וכך נינצל ונתגבר על האויב הגדול שלנו כמו שהתגברו עליו בימי מרדכי ואסתר והביאו גאולה לעולם

מלחמה באויבינו – בחודש אדר

נפילת אירן בחודש אדר

הגמרא אומרת שכל פעם שיש ליהודי דין עם נכרי, שיכוון אותו לחודש אדר כי "בריא מזליה דישדאל". כך בגמרא "אמר רב יהודה ברביה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב, פשם שמשנכנס אב ממעטין בשמחה, כך משנכנס אדר מרביש בשמחה: אמר רב פפא, הלכך האי בר ישראל דאית ליה דינא בהדי עובדי כוכבים, באב לשמטיט מיניה דריע מזליה דישדאל, באדר ליזל בהדיה דבריא מזליה דישדאל" (תענית כט).

לכאורה זה מעונן

ויש שואלים על פי הרמב"ם שכתב "איזהו מעונן אלו נותני עתים שאומרים באצטגנינות יום פלוני טוב, יום פלוני רע, יום פלוני ראוי לעשות בו מלאכה פלונית, שנה פלונית או חדש פלוני רע לדבר פלוני. אסור לעונן אע"פ שלא עשה מעשה אלא הודיע אותן הכוזבים שהכסילים מדמין שהן דברי אמת ודברי חכמים. וכל העושה מפני האצטגנינות וכיון מלאכתו או הליכתו באותו העת שקבעו הוברי שמים - הרי זה לוקה, שנאמר "לא תענונו" (ע"ז י"א ט). אם כן, איך אמרו שחודש אדר טוב לדין עם נכרים?

אדם שיודע מתי טוב לזרוע על פי הנסיון – מותר

ובאמת לא כל מי שאומר כי תאריך פלוני הוא טוב, עובר איסור. שהרי אדם שיודע כי טוב לזרוע חיטים אחרי גשמי החורף הראשונים - לא נקרא מעונן. הוא קובע את זמן זריעת החיטים על פי הנסיון וכך צריך לעשות. כן מי שזרוע עגבניות לפני פסח לא נקרא מעונן מאותה סיבה. כל זה בגלל שקביעת הזמן הטוב נעשית על פי הנסיון. לפי זה מי שמזמן את הדין עם הנכרי בחודש אדר לא נקרא מעונן, כי הוא פועל על פי הנסיון שבחודש זה מזלו של ישראל עולה.

מנצחים בגלל השמחה

עוד יש אומרים שאדר הוא חודש שמתאים להתמודדות עם הנכרים בגלל השמחה של עם ישראל. שהרי יהושפט בחר בתחילה להלחם עם העמונים מתוך תענית וצער ולא עלה בידו. ואחר כך התייעץ ויצא למלחמה מתוך שמחה והצליח הצלחה גדולה. לכן אומרת הגמרא שכאשר אנחנו בשמחה שורה עלינו שכינה ואנחנו מנצחים.

מלחמה בעמלק – תחילה הגאולה

אחרי כילוי עמלק, בנין בית הבחירה

ברמב"ם (מלכים א) "שלוש מצות נצטוו ישראל בשעת כניסתן לארץ למנות להם מלך שנאמר שום תשים עליך מלך. ולהכרית זרעו של עמלק שנאמר תמחה את זכר עמלק. ולבנות בית הבחירה שנאמר לשכנו תדרשו ובאת שמה". עוד שם "מינוי מלך קודם למלחמת עמלק שנאמר 'אותי שלח ה' למשחך למלך עתה לך והכיתה את עמלק'. והכרתת זרע עמלק קודמת לבנין הבית שנאמר 'ויהי כי ישב המלך בביתו וה' הניח לו מסביב מכל אויביו ויאמר המלך אל נתן הנביא אנכי יושב בבית ארזים' וגו'".

הך מלחמה דהמן אתחלתא דגאולה היא

כך היה בבית השני שאסתר נבחרה למלכה ואחר כך כילו את המן וזרע עמלק, ואחר כך בנו את בית המקדש השני. על פי זה כתב החתם סופר כי אחרי שניצחו את המן, הוא עמלק, הבין מרדכי שהגיע זמן בנין בית המקדש השני והוא חשב ש"יעלו כל ישראל בחומה ויהיה גאולה שלימה ולא שום עבדות אחר כך". שהרי "הך מלחמה דהמן אתחלתא דגאולה היא על כן ראוי לעשותו יו"ט באיסור מלאכה" (פורים תקצו).

ועל ידי הנס נגבה לבם ויכלו לחזור לבית המקדש

כן כותב גם השפת אמת כי המלחמה של עם ישראל בשונאיהם הגביהה את ליבם של ישראל שיוכלו להקים את בית המקדש. "נראה כי נס דפורים היה הנגה לבית שני כי היה צריך להיות כח ועוז לבני ישראל. ועל ידי הנס נגבה לבם ויכלו לחזור לבית המקדש" (שמות לפורים תרל"ד). ואע"פ שגבהות לב בדרך כלל היא דבר שלילי, הרי כשגבה ליבם של ישראל בניצחון על אויביהם, הרי זו הכנה לגאולה. כך הם מתאחדים ומתגברים כמו שאמרו רז"ל שאין השכינה שורה אלא על חכם גיבור ועשיר.

הגמרא אומרת כי אם אין ישראל עושים תשובה מעמיד עליהם ה' מלך קשה כהמן ועושים תשובה (סנהדרין ז:). מסתבר שהתשובה היא גם מה שנקהלו לעמוד על נפשם וגבה ליבם בדרכי ה'. ועל כך ממשיך השפת אמת ואומר: "וכן אפשר שיהיה לעתיד נס כזה קודם הגאולה כמ"ש חז"ל מעמיד עליהם מלך כהמן כו' שנס זה הכנה לגאולה".

תשובה, אהדות והתגברות שמביאה את הבית השלישי

כדבריהם כותב השם משמואל לחוברת לבער את הרוע מהעולם לפני הגאולה השלימה. "כי איתא בכתבי האר"י ז"ל שהמן וסיעתו הרשעים הרגישו שבנין בית שני ממשמש ובא, לכן חשבו מחשבות להפר זה". חשב המן על היהודים לאבדם. התאגדו היהודים ומחו את עמלק ומתוך כך היה להם הכוח לבנות את בית המקדש. "אך ע"י מחשבות המן להפר הבנין והתחכם לגזור גזירה כזו, דבר זה עצמו היה סיבה שיתאחדו ויתגברו על עמלק ויבנה הבית" (שם משמואל תצוה - שנת תרע"ב).

וכנראה שזה יהיה גם לעתיד במהרה בימינו

ממשיך השם משמואל ואומר כי ההתאחדות וההתגברות של ישראל היו גם בבנין הבית השלישי "וכנראה שזה יהיה גם לעתיד במהרה בימינו, אם ח"ו לא תגיע זכותם כל כך, אמרו ז"ל (סנהדרין צ"ז ע"ב) שהקדוש ברוך הוא יעמיד להן מלך שגורותיו קשות כהמן, עד שישאל ישונו בכל לבם, ועל ידי זה יתאחדו ויתגברו על עמלק ויבנה הבית השלישי, ומה שהיה הוא שיהיה".

נצחון על המן – קבלת התורה

מפלת עמלק – הכנה למתן תורה

כשיצאו ישראל ממצרים הם פוגשים את עמלק מספר ימים לפני מתן תורה. עמלק בא בכ"ח באייר והם מנצחים אותו ונכנסים להר סיני בא' סיוון לקבל את התורה. כתב על כך השפת אמת כי "כמו שהיה מלחמת עמלק קודם קבלת התורה בהר סיני. כן בכל מקום שיש מפלת הרשע מתעורר אח"כ כח התורה. ובני ישראל הבינו וידעו זאת שזה עיקר המכוון. לכן כתיב ליהודים היתה אורה - זו תורה כו' " (שמות לפורים תרמ"ז). וכן כתיב קיימו היהודים וקיבלו את התורה בשמחה, וזהו מתן תורה במדרגה יותר גבוהה ממעמד הר סיני.

קידוש השם – עיקר התורה

ממשיך ואומר שהיה מתן תורה הוא קידוש השם בכל העולם "והוא באמת התגלות התורה דאורייתא כולא שמא דקוב"ה הוא". וקידוש השם הזה מגיע גם כשנמצחים את עמלק "תכלית מפלת עמלק והמן הרשע היה כדי לקדש שמו יתברך בעולם. כמ"ש חז"ל 'נשבע הקב"ה שאין שמו שלם עד שימחה שמו של עמלק'. א"כ בכל עת שיש לו מפלה - מתגדל שמו יתברך". כן עתה - שיוכה עמלק של דורינו יתקדש שמו של ה' וזה ממש ההכנה למתן תורה של דורנו ולקבלת התורה מחדש.

תליית המן ועוריו – בנין ירושלים

הגמרא במגילה אומרת "כשנעשה דין ברשעים - מתרומם קרן הצדיקים, והיכן מתרומם קרנם? בירושלים". ומסבירה בכך את סדר הברכות בתפילת י"ח. קודם ברכת 'למינים ולמלשנים'. אחרי שנעשה דין ברשעים ברכת 'על הצדיקים'. ואחריה באה ברכת 'בונה ירושלים'. אומר השפת אמת כי זה מה שקורה אחרי שנעשה דין בהמן - מתרוממת קרן הצדיקים בירושלים. "אפשר שלכך עשו זכר לירושלים בנס זה בענין מוקפין חומה מימות יהושע. לרמוז שזה היה מכוון הנס ויסודו" (שמות לפורים תרמ"ז).

לכן תלו את עשרת בני המן – שונאי ירושלים

זו הסיבה שבגללה תלו את עשרת בני המן מכל רב בניו של המן. כי רצו ששונאי ירושלים יהיו בימים ההם יפחדו כשיראו את עשרת בניו של המן תלויים בראש כל חוצות. והעשרה הללו היו אלה שכתבו שטנה על

סיפורים על הרב זצ"ל

חץ של ברכה

מורן הרב אליהו עודד תמיד את ש' ממשד הרביתחון להתקדם בצבא שלב אחר שלב, עד שפני כמה שנים הוא הוצב בראש פרויקט החץ. טיילי החץ אמורים לייט טילים בליסטיים שעלולים לשאת נשק גרעיני, בעיקר מאיראן.

להצלחת הפרויקט השלכות עולמיות. הצלחת הפרויקט תעצור מדינות שמפתחות נשק להשמדה המונית לבצע את זממן. לאור ההצלחות הקודמות של ישראל, החליט הממשל האמריקני לתמוך כלכלית בפיתוח של טיילי החץ בישראל, והם כמובן עקבו אחרי כל שלב בפיתוח החשוב הזה.

מספר ש': היינו לקראת אחד האירועים החשובים ביותר בפרויקט החץ - ניסוי מערכתי מורכב ביותר. הניסוי תוכנן "במקרה" ליום פורים של ירושלים. מתוקף תפקידי נאלצתי להיות במרכז הבקרה והניסוי ולקיים את מצוות הפורים באופן המיוחד הזה.

למזלי ההכנות התקדמו מהר מהמתוכנן, כך שבבוקר הניסוי היו לי שעתיים פנויות. נסעתי לציון של הרב אליהו, וביקשתי שיתפלל להצלחת הניסוי שחשוב כל כך לחיי עם ישראל על מנת לשבש את התוכניות של כל אלה שרוצים לכלותינו כהמן בשעתו.

חזרתי לאתר הניסויים מלא כוחות מהתפילה בציון של הרב זצ"ל. באתר הייתה דריכות גדולה. מדובר בפרויקט שמושקעים בו מיליארדי דולרים. שותפים בפיתוחו מיטב המוחות המבריקים והיצירתיים ביותר בעם ישראל. אלפי אנשים שמקדישים את יומם ולילותיהם להצלחתו.

ההצלחה הייתה כל כך אדירה, ב"ה, עד שהמומחים שעוסקים בתחום הזה בעולם נדהמו ממנה מאוד. הניסוי השיג את יעדיו באופן מלא. עשינו את כל המאמצים, אבל ידענו את נקודות התורפה שעלולות לגרום לכישלון. הרגשנו סייעתא דשמיא אדירה.

בסופו של דבר הפרויקט זכה בפרס ביטחון ישראל. הוא כמובן לא שייך לי, אלא לכל אלפי האנשים שעבדו להצלחתו יומם ולילה במשך שנים ותרמו למענו את כל כישורונותיהם. וכמובן לכל מי שהתפלל להצלחתו.

יושבי ירושלים ועצרו את בנין בית המקדש כמו שכתוב בתחילת ספר עזרא. ורצו מרדכי ואסתר לבנות את ירושלים אחרי שהוכו הרשעים, ועל כן תלו את עשרת הלוחמים הגדולים שנגעו בירושלים וכך נפתחה הדרך לבנין מחודש של עיר הקודש. וכן יהיה בימינו אמן ואמן.

לך כנוס את כל היהודים – סוד הנצחון גם בדורנו

הרבה שואלים במה הם יכולים לסייע להפלת אירן שממשיכה את דרכו של המן הרשע. ובאמת הדברים מפורשים במגילה שכתוב כי המן אומר שישראל מפוזרים ומפורדים ואסתר מקהילה את כולם בתפילה, ואחר כך במלחמה. שהרי המלחמה הזו והאחדות הזו היא הבסיס למעמד הר סיני שהם "כאיש אחד בלב אחד". שרואים כולם את כל חלקי העם כאיברים שונים בגוף אחד, ולא חלילה מפלגות שונות ששונאות זו את זו. וכך היה במלחמה זו - שכשהיה מפוזר ומפורד הצליחו שלוחי המן להזיק לנו בשמחת תורה.

וכאשר התאחדו בני ישראל ושמו את כל המחלוקות שלהם בצד, ניצחו את שלוחי המן והכו אותם ואת ראשיהם שוק על ירך. וכך בימינו צריכים להתאחד כולנו ולחשוב כל אחד על חברו שהוא ממש כמוהו ויקיים בו "ואהבת לרעך כמוך". וישליך את כל הקפידות וכל המחלוקות, וכך ניצל ונתגבר על האויב הגדול שלנו כמו שהתגבר עליו בימי מרדכי ואסתר והביאו גאולה לעולם.

תשובה כהלכה

אמ"ל תפילה - האם מותר להדביק את היריעות של מגילת אסתר כפי שעושים בספר תורה, או שחייבים לתפור בגיד? תמיד צריך תפילה. מה שבני אשכנז עושים בספר תורה הוא דבק אחרי שפתמו. אם לא כך, זה פסול.